

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v torek, 24. februarja 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 22.

Zvišanje uvozne carine na žito in mlevske izdelke.

V zvezi z izvajanjem zakona o izpremembah uvoznih tarif, ki je stopil v veljavo 10. t. m., priobčujemo naslednje pojasnilo:

Ker je naša država vezana na mnoge države s pogodbami, ki predvidevajo sistem maksimalnih carinskih olajšav, zato zakon o izpremembi uvoznih tarif zajedno s predlogom zakona o obliki tarif ne velja za vse tiste države, za katere velja načelo največje ugodnosti.

Minimalna meja nove uvozne carine za vse vrste pšenice in zdroba je 10, maksimalna meja pa 15 zlatih Din od 100 kg. Ta carina, kakor je predvidena v zakonu o izpremembi uvozne tarife, pa se ne bo uveljavila pri pšenici, ki prihaja iz držav, s katerimi imamo posebne trgovinske pogodbe.

Takisto maksimalna carina na koruzo v znesku 15 Din in minimalna

carina 5 zlatih Din ne bo veljala za koruzo, ki prihaja iz držav, ki uživajo na osnovi posebnih trgovinskih pogodb klavzulo največje olajšave.

Carina na moko vseh vrst žitaric, ki znaša 15 zlatih Din od 100 kg, ne bo veljala za moko iz držav, za katere odredijo posebne trgovinske pogodbe to carino z 8 zlatimi Din za 100 kilogramov.

V vseh treh primerih so te postavke samo izvedba osnovnih zakonskih postavk.

Glede maksimalnih postavk velja še dalje, da jih je treba izvajati samo napram državam, ki z njimi še nimamo trgovinskih pogodb.

Minimalne postavke pa stopijo v veljavo za primer prekinitve ali odpovedi pogodbe z državami, napram katerim imamo zaenkrat vezane postavke.

Kupovanje in prodaja deviz.

V letu 1929. je minister za finance pod št. D. R. br. 129.051 dne 18. julija 1929. odredil:

1. da morejo za poslovanje z devizami in valutami pooblašene banke bodisi potom nakupa, bodisi potom kompenzacij na domačih borzah nabavljati devize za nakup akcijskih in obligacijskih podjetij v inozemstvu, v kolikor so kotirane na inozemskih borzah, kakor tudi za nakup naših povojnih državnih ali po državi garantiranih papirjev.

2. Dinarji, prejeti ob prodaji vrednostnih papirjev na naših borzah, za katere se more brez dvoma dokazati, da so last inozemcev, se morejo odobravati v zmislu rešenja I. br. 34.442 od 31. decembra 1922 kot svobodni.

3. Pooblašene banke morejo brez posebnega dovoljenja ministrstva financ izvoziti v inozemstvo radi prodaje na inozemskih borzah akcije in obveznice domačih podjetij in obveznice naših povojnih državnih in po državi garantiranih papirjev pod pogojem, da od prejetega izkupila ponudijo na odkup Narodni banki eno tretjino, dve tretjini pa prodajo na borzi.

Pooblašene banke so dolžne, da vodijo o vseh sklenjenih kupčijah, o

uvoženih kakor izvoženih efekti posebno evidenco, iz koje mora biti vsak čas razvidno: poraba kupljenih ali prodanih deviz, detajlni iznos svobodnih dinarjev, bilo stavljenih inozemstvu na razpolago, bilo za gornje namene iz inozemstva došlih, in končno vrsta in količina efektov, s katerim se je kupčevalo.

Za dokaz o pravilnosti operacij pri uvozu efektov za prodajo na domačih borzah ali pri nakupu efektov na domačih borzah radi izvoza v inozemstvo, se porablja poleg korespondence tudi borzne zaključke na domačih borzah.

V zvezi s to odredbo je minister za finance glasom razpisa z dne 13. februarja 1931, št. B II. 17053 odredil, da se za nabavke tujih plačilnih sredstev za nakup državnih in po državi garantiranih papirjev mora predhodno izposlovati dovoljenje oddelka za državno računovodstvo in proračun (odsek za devizno valutne posle).

Devize, prežete iz prodaje državnih ali po državi garantiranih papirjev v inozemstvu, se morajo v celoti ponuditi v odkup Narodni banki, poleg tega pa tudi zneski vnovčenih kuponov navedenih papirjev, ki so depozirani v inozemstvu.

K ureditvi dolgov bivše

Ta dni se je končno rešilo važno vprašanje, ki je bilo zadnje desetletje stalno na dnevnem redu. Objavil se je namreč tekst sporazuma, ki so ga podpisali predstavniki naše države, Rumunije, Poljske, Avstrije, Italije in Češke, slovaške s predstavniki francoskih, belgijskih, angleških in drugih lastnikov zadolžnic bivše Avstro-ogrske monarhije.

Sporazum se tiče nezaloženih avstro-ogrskih dolgov, ki se glase na papirnate krone. Vprašanje teh dolgov je bilo rešiti po mirovni pogodbi in se je z njim reparacijska komisija ponovno pečala. Po konferenci v Haagu naj bi se to vprašanje, ki ne interesira velikih sil, ampak samo lastnike zadolžnic, čimprej rešilo. Končno je bil sklenjen sporazum Rumunije in Jugoslavije in predstavniki upnikov, ki niso podaniki na-

Avstro-ogrske monarhije.

sledstvenih držav bivše avstro-ogrske monarhije. Ogrska, ki je glavni dolжник, se priključuje sporazumu, čim se izboljša njen gospodarski in finančni položaj.

Po tem sporazumu se ustanovi skupna blagajnica, v katero bo plačevala Rumunija in eventualno tudi Jugoslavija tekom 25 let anuitete in tako izplačali ves dolg. Ogrska je dolžna 1 milijardo 400 milijonov, Rumunija 700 milijonov, a Jugoslavija eventualno 44 milijonov kron. Uporabil se bo sistem letnega zbiranja obveznic. V začetku bo plačevala samo Rumunija po 1,700.000 švicarskih frankov na leto.

Prvotno je ta dolgo znašal 10 milijard kron in nasledstvene države naj bi od tega plačale 8 milijard. Po konferenci v Haagu je ostalo v rokah privatnih oseb, največ v Nemčiji, Franciji in na Holandskem, okoli 2 milijardi kron dolga. S

sedanjim sporazumom se je vprašanje teh dolgov končno uredilo.

Po obračunu, ki se napravi dne 5. januarja 1931, naj bi Jugoslavija plačala, ako se ji predlože vrednostni papirji, kojih vrednost bi presegala gori določeno vsoto, ostanek na bazi 4:51 švicarskih frankov za 100 kron.

Ogrska, ki je glavni dolжник, še ni podpisala sporazuma.

USTANOVITEV NOVE ZADRUGE USNJARJEV ZA DRAV. BANOVINO.

Na podstavi § 126 o. r., po zaslišanju pristojnih obrtnih zadrug in Zbornice za TOI v Ljubljani, je g. ban odločil, da se usnjarji v Dravski banovini po izločitvi iz obstoječih kolektivnih obrtnih zadrug včlanijo v zadrugi usnjarjev za Dravsko banovino v Ljubljani, ki se s tem v zmslu sočasno odobrenih pravil ustanovi.

Usnjarjem, ki doslej ali vobče niso bili včlanjeni ali pa so bili včlanjeni v kolektivnih zadrugah, se z novo zadrugo omogočuje uspešno uveljavljanje stanovskih interesov. Osnovanje te zadruge je torej utemeljeno v javnem interesu, pa tudi v interesu usnjarjev, od katerih se je nad dve tretjini izjavilo za pristop k tej strokovni zadrugi.

*

REFORMA ŽITNIH NOTACIJ V BUDIMPEŠTI.

Na žitni borzi v Budimpešti se pripravljajo važna reforma v notacijah. Borznemu svetu bodo predložili predloge, naj se izborne pšenične kvalitete ločeno kategorizirajo. Cene sena, slame in krmilne moke, ki so notirale doslej samo neoficijsko, bodo notirale odslej tudi oficijsko. Pri moki se bo oficijsko notirala tudi množina vlage in vodna sprejemna zmožnost, ker je to za peko važno.

*

TEČAJ ZA MIZARSKO LUŽENJE V ŠOŠTANJU.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani priredi v soboto in v nedeljo 7. in 8. marca t. l. v Šoštanju tečaj za mizarstvo luženje, v katerem bo predaval strokovni učitelj mizarstvo delovodske šole g. Adolf Dočak iz Ljubljane. Opozorjamo na ta tečaj mizarstvo mojstre in pomočnike s pozivom, da se oni, ki bi hoteli obiskovati ta tečaj, pisмено zglastijo neposredno pri Strokovni zadrugi kovinarskih in lesnih strok v Šoštanju, ali pa ob otvoritvi tečaja ob tri četrt na 8. uro zjutraj osebno. S seboj mora prinesiti vsak udeleženec z vodo brušene deščice v dimenzijah 10x20 cm in 6 do 8 mm debele (masivne ali furnirane) in sicer: 3 komade češnjevega, 3 hrusevega, 5 bukovovega, 5 jelševega, 8 orehovega, 10 javorjevega, 10 smrekovega in 17 hrastovega lesa. Pristojbina za mojstre 50 Din, za pomočnike 25 Din, ubožnim se znižuje na 25 odnosno 15 Din.

*

SEJEM KOŽUHOVINE V SARAJEVU.

Vršil se je od 3. do 7. t. m. in je dobro izpadel. Prišli so trgovci iz Bosne in Hercegovine, Sandžaka, Črne gore in Južne Srbije, udeležile so se sejma od inozemskih držav Anglija, Nemčija, Avstrija in Ogrska. Pripeljanih je bilo na sejem 2000 lisic, za katere so zahtevali 300 do 400 Din za kos, 250 do 300 kun po 700 do 730 Din, 300 do 400 dihurjev po 100 do 200 Din. Večje kupčije so se vršile v zajčevinah (iz Srbije in od drugod), 7 do 8 Din za kos. Na koncu sezije se bo vršil še en tak sejem, od 17. do 21. marca.

Položaj v naši industriji.

Centrala industrijskih korporacij v Beogradu je izdelala pred kratkim izčrpano poročilo o položaju v naši industriji. Iz obširnega poročila smo prevzeli za našo banovino najvažnejše industrijske panoge, da se pouči tudi naša javnost, pa tudi vsi, ki se danes negirajo krizo v industriji, o resnem položaju, v katerem se nahaja ta naša važna gospodarska panoga.

Lesna industrija. Položaj te v prvi vrsti na izvoz usmerjene industrije, v IV. četrtletju 1930 ni pobiljšal. V Italiji je državna in privatna stavbena podjetnost znatno ponehala in s tem se je reducirala tudi potreba lesa. V Franciji in njenih kolonijah se čuti močna konkurenca Rumunije, ki ima še ogromne zaloge neprodanega lesa. V Angliji, v severozapadni Evropi in v Argentini je ruska konkurenca premočna in so vsa ta tržišča za naš izvoz skoro docela izgubljena. Tako iz Poljske kakor tudi iz Severne Amerike dohajajo ponudbe mehkega lesa v večjih količinah po cenah, ki so znatno nižje nego so bile cene v povprečju zadnjih petih let.

Pod pritiskom teh prilik so padle cene in so žage bile primorane, da ali ustavijo delo, dokler ne prodajo zaloga, ki so to leto za 100% večje nego prejšnja leta, ali pa da stavijo blago na prodaj brez dobička ali celo izpod lastne cene.

Alkoholna industrija. Prilike so se posebno v industrijskih žganjarnah poslabšale. Ministrstvo za finance dovoljuje kmetijskim žganjarnam bonifikacijo, ki je sedaj povišana od 3 Din na 4 Din za hektolitersko stopnjo. S tem je položaj industrijskih žganjarn za prodajo špirta v notranjosti jako poslabšan, dočim izvoz špirta navzlic največjemu prizadevanju in navzlic izvoznim premiji spričo močne ogrske, češke, holandske in predvsem ruske konkurence, ki je prepravila Levanto in Grčijo, kamor smo špirit uvažali, stalno pada.

Mlinska industrija je bila v zadnjem četrtletju v posebno težkem položaju radi neprestanega padanja cene za pšenico. Naravni način poslovanja mlinov obstoji v tem, da se ono, kar se proda v moki, pokrije s prilično količino pšenice. Jasno je, da se ne more vedno prodati vse produkte mlenja in da so mlinci utrpeli pri onih produktih, ki so jim ostali, ob času nakupa pšenice težke izgube. Padanje cen ima za posledico, da se ono, kar se v naprej proda, težko odpravi iz skladišča. Naročniki se branijo prevzeti naročeno blago ob določenem času, zaloge naraščajo in mlinci izgube veliko na obrestih. Navzlic temu se mlinci prizadevajo, da delajo iz izkušajo sklepati nove kupčije. Ker je tržišče prilično založeno z blagom, se je pojavila za prodajo med mlini preostara konkurenca, ki je dovela do tega, da se prodaja blago izpod vsake kalkulacije.

Izvoza moke skoraj ni bilo. Sklenile so se res v začetku sezone neke kupčije, a so se le težko izvršile. Zanimivo je ugotoviti, da se merodajni krogi veliko brigajo za izvoz pšenice, a nikdo pa ne misli na izvoz moke, da si se vse agrarne države paralelno brigajo poleg izvoza tudi za izvoz moke, ker je naravno veliko ugodnejše, da se uvažata finalni produkt nego surovina. Privilegirana izvozna družba v Beogradu je že meseca junija 1930 objavila, da bo posvetila svojo skrb tudi izvozu moke, toda obljube ni izpolnila. Mala Madjarska izvozi na le-

to preko 20.000 vagonov moke, a velika Jugoslavija skoraj ničesar. V tem tudi katastrofa naše mlinske industrije.

Spričo teh prilik je zaposlenost mlinov znatno nazadovala in blago, ki se mle, pa naj bo prodano ali ne, leži v skladiščih, največji del mlinov v državi pa stoji.

Industrija olja. Poraba olja je nazadovala vsled splošne gospodarske krize. Zbog tega se izkorišča tudi manjši del kapacitete posameznih podjetij.

Na svetskem tržišču so padle cene za sirovine, za gotove izdelke in tudi za postranske izdelke. S padcem cen je prišla industrija olja v težak položaj, ker nima baze za stabilno kalkulacijo. To dejstvo ima važno vlogo ravno v navedeni industriji, ki kupuje sirovine na daljši rok naprej za bodočo sezono. Tako je n. pr. nakupila repično seme v mesecu juliju in avgustu lanskega leta na svetovni pariteti. Ta cena je danes v inozemstvu jako padla, a posamezne tovarne imajo danes velike zaloge te surovine, nabavljene po višji ceni. Izvoz postranskih produktov, oljnatih pogacic, ki se danes malo potrebujejo, je jako otežkočen in nerentabilen vsled splošnega in znatnega nazadovanja cen za žito in krmila.

Poleg tega so se uveljavile še nove takse za pregled semenja pri uvozu, ki znašajo približno 2000 Din pa tudi več za vadon semenja.

V industriji karbida in cianamida so izgledi radi splošne poljedelske krize v vsej Evropi za bodočnost jako slabi in se mora računati, da se utegne položaj še poslabšati.

Umetna organska gnojila je bilo mogoče prodati v Ameriko, toda samo po jako nizkih cenah. Potrošnja v tuzemstvu je padla na minimum.

Industrija cementa, ki dela za izvoz, je naletela na svetovnih tržiščih na veliko konkurenco in stalno padanje cen, pa tudi na zmanjšanje ali celo popolno ukinitve gradbenih del, kar je imelo za posledico, da imajo podjetja na zalogi velike množine svojih produktov in nimajo nikakih izgledov, da bi jih mogli prodati v doglednem času.

Industrija usnja in čevljev. Stanje se je v zadnjem četrtletu še poslabšalo. Če tudi se dela z manj nego polovico kapacitete, kupčije vendar ne gredo, ker vsled težkega gospodarskega položaja prebivalstva ne more porabiti celotne produkcije. Izvoz je pri visokih carinskih postavkah drugih držav skoro nemogoč. Taka situacija, ki ustvarja večjo ponudbo nego se more blaga prodati, vodi neizogibno do znižavanja cen tako pri sirovi, kakor pri ustrojeni koži.

V industriji čevljev se je pokazalo, v kako visoki meri je odvisna od splošnega gospodarskega položaja v državi. Po katastrofalnem padcu cen agrarnih produktov je kupna moč širšega kroga našega prebivalstva tako zmanjšana, da so se mogli poravnati samo najpotrebnejši izdatki in je prodaja navzlic zimskim mesecem, ko se rabi veliko čevljev, občutno nazadovala. Konkurenca inozemstva postaja v tej stroki vedno občutnejša.

V papirni industriji se splošna depresija v gospodarskem življenju vsled manjše kupne moči občuti v padanju cen in v zmanjšanju konzuma. Izvoza ni, a prodaja doma je nazadovala, dočim je uvoz papirja slabše kakovosti še vedno znaten.

Steklarska industrija izrablja samo 60 odstotkov svoje kapacitete, to pa le radi tega, ker se je posrečilo skleniti večje kupčije na Turškem, ki se bodo izvršile v prvi polovici leta 1931.

Težka železarska industrija vedno bolj čuti gospodarsko stagnacijo. Delo se omejuje. Navzlic temu se pa pri pomanjkanju naročil polnijo skladišča.

Tovarne za posodo so zmanjšale produkcijo za 50 odstotkov. Izvoz pločevinaste posode se bori z velikimi težavami radi velike nadprodukcije.

To so le nekateri podatki iz obširnega poročila o stanju v naši industriji. Splošna kriza se vedno bolj uveljavlja tudi v industriji. Trenotno

Občni zbor gremija trgovcev v Ptuj.

V soboto 21. t. m. zvečer se je vršil v restavraciji g. Brenčiča občni zbor gremija trgovcev v Ptuj, ki ga je ob dokajšnji udeležbi gremijalnih članov otvoril načelnik g. Franc Lenart. Občnega zbora se je udeležil tudi obrtni referent gospod magistratni ravnatelj in član banskega sveta g. dr. Senčar.

Gremijalni načelnik g. Franc Lenart je v svojem načelstvenem poročilu uvodoma orisal gospodarsko stanje, ki je nastalo v letu 1930 in ki se je napram prejšnjim letom mnogo poslabšalo. Ta neugoden položaj, ki ga je izzvala splošna gospodarska kriza, pa postaja še neugodnejši radi vedno večjih državnih in samoupravnih davkov. Gremij se je v preteklem letu živahno zavzemal v svojem delokrogu za omiljenje davkov, znižanje trošarin in posredoval v vseh stvareh, v katerih je bilo treba varovati stanovske koristi.

Iz članskega gibanja vidimo, da je v preteklem letu prijavilo trgovino 19 članov, 19 pa je obratovanje opustilo. Gremij je štel konec leta 48 protokoliranih in 140 neprotokoliranih članov, 129 trgovskih nastavlencev in 38 vajencev in vajenk, ki so vsi obiskovali trgovsko nadaljevalno šolo.

Radi obolelosti gremijalnega blagajnika g. Urbančiča je poročal o gremijalnem finančnem stanju tudi načelnik g. Franc Lenart. Gremijalna imovina je znašala z 31. decembrom pr. l. 39.323-50 Din. Načelstvu je bila nato soglasno podeljena odveza.

Proračun za leto 1931, ki je bil brez debate odobren, predvideva 21.000 Din dohodkov in 23.500 Din izdatkov. Pri manjkilaj se bo kril iz izrednih dohodkov.

Tajnik Zveze trgovskih gremijev g. I. Kaiser je nato obširno in izčrpno poročal o trgovinskem položaju in vzrokih splošne gospodarske krize. Podal je podroben pregled o državnih in samoupravnih davkih in posebno o črtal nove davščine, ki jih je prinesel novi proračun banovinskega cestnega fonda. Razpravljal je nato o skupnem davku na poslovni promet in navedel akcije, ki jih je in jih bo podvzela Zveza v pogledu davčne preobremenitve.

Iz področja gospodarske zakonodaje je obrazložil določbe novega obrtnega zakona, trgovskega zakona, zakona o socialnem zavarovanju in združnega zakona.

Vršile so se nato volitve gremijalnega načelstva in je bil za gremijalnega načelnika ponovno in soglasno izvoljen g. Franc Lenart, za podnačelnika pa istotako dosedanj podnačelnik g. Franc Artenjak.

V odbor so bili izvoljeni gg. Anton Brenčič, Franc Nedog, Hinko Kreft, Milko Senčar, Ivan Snoj, Martin Vrabl, Pavel Ornič, za namestnika pa gg. Tomaž Breznik in Robert Rosenfeld.

Za pregledovalca računov gg.: Alojzij Brenčič, Julij Tognio. V razsodišče gg.: Franc Artenjak, Anton Brenčič, Franc Lenart, Milko Senčar, za namestnika gg. Hinko Kreft, Leopold Slavič. Delegati za pomočniški zbor gg.: Franc Artenjak, Ivan Cviki, Milko Senčar, Jakob Zvrnik, namestnika gg. Milan Vošnjak in Hinko Sonnenschein. V šolski odbor gg. Anton Brenčič, Franc Lenart, Milko Senčar, Martin Vrabl, namestnika gg. Milan Vošnjak in Franc Nedog.

Brez debate in soglasno se je nato sklenilo, da ostane gremijalna doklada za tekoče leto nespremenjena.

ni izgledov za izboljšanje in vsakega resnega človeka mora navdajati skrb za bodočnost, ako se razmere v doglednem času ne poboljšajo. Kmetijstvo samo ne more zaposliti vsega našega prebivalstva in mu nuditi zaslužek in eksistenco. Radi tega bi bilo potrebno, da se industrija pospešuje, ne pa smatra samo za primeren objekt, ki naj nosi javne dajatve ne glede na svoj položaj, ki je kritičen ne-le za industrijo samo, temveč tudi za industrijsko delavstvo.

Pri »Raznoterostih« se je sklenilo, da more gremijalno načelstvo kaznovati z redovno globo vse one člane, ki se niso udeležili občnega zbora, pa tudi ne opravičili. Redovne globe se bodo uporabile za nagrade vajencem, ki bodo z najboljšim uspehom absolvirali trgovsko nadaljevalno šolo.

Razvila se je nato izredno živahna debata, ki jo je izzvalo poročilo zveznega tajnika J. Kaiserja o novih banovinskih davščinah, ki je ugotovil, da bo plačevalo trgovstvo štiri cestne davščine in doklade (davščino na nakladanje in razkladanje, izredni prispevek za vzdrževanje državnih in nedržavnih cest, sreske cestne doklade za kuluk. Član banskega sveta g. dr. Senčar je utemeljeval potrebo rekonstrukcije cestnega omrežja in izrazil mnenje, da so dohodki Cestnega fonda produktivni. Zborovalci so se enodušno izrekli, da so nove banovinske davščine odločno previsoke ter da naj se rekonstrukcija cest ne izvede z novimi prekomernimi obdavčitvami, marveč potom dolgorokih amortizacijskih posojil, katere bo gospodarstvo lažje preneslo, nego pa nove visoke obdavčitve, ki naj jih prenaša poleg tega baš sedaj, v času najtežje krize.

Na predlog g. Milka Senčarja, ki je v svojem govoru obširno razpravljal o vzrokih agrarne krize, katere posledica prehaja v veliki meri na trgovino, se je sklenilo pospešiti akcije glede čimprejšnje otvoritve novih telefonskih relacij, za katere sta se tudi že Zbornica in Zveza zavzeli, glede direktne telefonske zveze med Mariborom in Zagrebom, ki bi se jih mogel posluževati tudi Ptuj in glede starostnega zavarovanja.

Občni zbor ptujskega gremija je pokazal, da se trgovstvo vedno bolj zaveda velikega pomena svoje stanovske organizacije, pa želimo novoizvoljenemu načelstvu mnogo uspehov v smeri, ki jih je začrtalo letošnje uspešno zborovanje.

I. Kaiser, tajnik Zveze trg. gremijev.

Ponudbe, poupraševanja

Carlo Ballis, legnami, Bologna, želi stopiti v stik s tukajšnjimi solidnimi tvrdkami, ki pridejo v poštev za izvoz čukovega oglja.

Ignac Kramarič, Sušak, Strossmayerova br. 16, želi stopiti v stik s tukajšnjimi veletrgovinami z zeljem.

Tvrdka G. Kosmerlj (živila - comestibles, Trst, Via Montorsino 7, želi stopiti v kupčijske zveze s tukajšnjimi izvozniki sirovega masla, mesnih izdelkov, klobas, salame, masti itd. Interesentom se je s svojimi ponudbami obrniti direktno na prej imenovano tvrdko.

Za nakup kož divjih in domačih zajcev se zanima tvrdka A. Leo Haas & Company, Inc. New York City, 66 Gold Street.

Ovčje kože kupuje tvrdka Karch Import Company, Inc. New York City, 193 William Street.

Ponudbe je staviti fob I, II. in III. naših domačih kož.

Razstave, sejmi

Semenj obrtniških izdelkov se vrši v Napolju (Italija) od 22. do 31. marca 1931. Dovoljeni so tudi tarfni popusti na železnicah. Zastopane bodo vse panoge obrti, zlasti dekorativne.

Velesejem na Lipskem se vrši od 1. do 7. aprila (semenj vzorcev) od 1. do 11. aprila (tehnični in stavbni semenj) od 1. do 4. aprila (tekstilni) od 1. do 5. aprila (semenj športnih predmetov).

XII. oficijelni mednarodni semenj v Bruslju se vrši od 8. do 22. aprila 1931.

Mednarodni semenj v Poznanju (Poljska) se vrši od 26. aprila do 3. maja 1931.

Po svetu

Trgovska pogajanja med Jugoslavijo in Nemčijo se bodo po poročilih iz Beograda pričela 15. marca v Berlinu.

Obtok bankovcev v Jugoslaviji je znašal po zadnjem izkazu Narodne banke 4860 milijonov Din.

Nemški industriji bodo prišli v Jugoslavijo v pričetku maja. Glede sprejemnega itd. programa se bo vršila v kratkem v Beogradu konferenca zadevnih faktorjev.

Zakon o agrarni reformi veleposestva obsega v šestih odstavkih 86 paragrafov.

Uvoz krompirja iz Jugoslavije v Češkoslovaško je v tekočem letu dovoljen, prav tako uvoz iz Italije; za druge države veljajo drugačne določbe.

Novi Sad hoče dobiti devizno borzo; obstojala je že pred petimi leti, pa so jo nato opustili in jo hočejo sedaj obnoviti.

2000 hl jugoslov. vina v Maroku je poslala neka srednjeevropska veletrgovska; vino je iz okolice Vrška.

Cena polfabrikatov iz bakra in medi v Češkoslovaški je bila na novo znižana, in sicer za 20 Kč pri 100 kg. To je že drugo znižanje v dobrem tednu.

Italijanska električna družba Edison v Milanu predlaga zopet izplačilo 10% dividende. Tudi podružnice koncerna bodo obdržale lansko dividendo.

Zvišana carina na žito in moko v Egiptu velja od 9. t. m. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine daje podrobna pojasnila.

Posojilo indijske vlade v znesku 12 milijonov funtov je bilo podpisano v par urah. Emisijski tečaj je 97odstoten, obrestna mera 5-5%.

Letna subvencija francoskih ladjedelnic je zvišana po finančnem odboru francoskega parlamenta od 200 do 250 milijonov frankov.

Število brezposelnih v Nemčiji je naraslo na 4.894.000. Če se naraščanje ne bo ustavilo, jih bo v doglednem času pet milijonov.

Ceno bakra, ki je bila pred kratkim znižana na 9-80 cents, je mednarodni kartel nenadoma zvišal, najprvo na 10-05 cents, nato na 10-30.

Čilsko solitrovo posojilo, za katero se vršijo pogajanja, bo znašalo 45 milijonov dolarjev; od tega bosta dala 34 milijonov London in New York.

Na trgih volne se je v zadnjem času izvršil velik preokret na hausse in je splošno mnenje, da je nenormalno nizka globinska točka prekoračena.

Proti ruskemu uvozu je nenavadno strogo nastopila Amerika; v nekatere države se ne sme nič uvažati, razen če je dokazano, da pri izdelovanju niso bili zaposleni kaznjenci.

Češkoslovaške zavarovalnice so morale po poročilu iz Prage v preteklem letu izplačati 20% več zavarovalnine kot so znašali bruto dohodki na premijah.

Francosko kolonialno posojilo, najeto v prvi vrsti za Kamerun, Togo in Novo Kaledonijo, ima skupno višino 4817 milijonov frankov. Pridejo pa na vrsto še druge kolonije.

Izvoz prašičev iz Poljske je padel v preteklem letu od 960.000 kosov v letu 1929. na 770.000 glav. Padec je bil pa popolnoma krit z večjim izvozom mesa.

Kartel poljskih tovarn galoš je ustanovljen; razen ene mu pripadajo vse zadevne tovarne.

Evropska industrija lima je znižala cene za nadaljnjih 10%, vsaj za tako dolgo, da bo Amerika zopet nastopila kot kupovalka evropskega lima.

Ameriški petrolejski industriji grozi na novo nadprodukcija, izhajajoča sedaj iz Vzhodnega Texasa. Z nadprodukcijo bi prišlo seveda do zopetnega znižanja cen.

Brezposelnih v Italiji je zopet precej več kot jih je bilo v zadnjem izkazu, in sicer že 722.000. Na Dunaju je brezposelnih 118.000.

Ena največjih angleških paroplovnih družb je imela v preteklem letu izgubo nad 5 milijonov funtov; to je skoraj poldruga milijarda dinarjev.

Številu insolvent v Češkoslovaški je doseglo v januarju s 562 poravnanimi nov rekord.

Iz carinske prakse.

Piše Just Piščanec, carinski posrednik.

(Nadaljevanje.)

XL. Odločba državnega sveta št. 27536 od 30. nov. 1928.

Za tvrdko D. H. sem 14. II. 1928 prijavil v ocarinjenje 2 bali bombažev preje dvojična sirova št. 50 po angl. numeraciji iz tar. št. 275 t. 3/a po 35 Din za 100 kg. Carinarnica je pri pregledu ugotovila, da numeracija preje ne odovarja ter da se ima preja cariniti po t. p. 275/4a po 40 D. Predlagala me je na kazen zaradi nepravilne prijave. Prosil sem, naj vzorec blaga pošlje v tarifacijo carinskega biroja. Ta je izdal odlok, da se predmetna preja ima cariniti kot: bombaževa preja dvojična preko št. 50 angl. num. sirova iz t. p. 295/4a. Nezadovoljen s tem izvidom sem prijavil pritožbo na car. svet ter v njej izvajal:

Vzel sem na znanje oceno o kakovosti blaga, katero je car. biro izdal pod Kbr. 328/1928, katere ocena se glasi, da je prijavljena preja kot preja preko št. 50 angl. num. Ta ocena pa ne more biti pravilna iz sledečih razlogov:

a) Uverjenje car. biroja ne navaja točne numeracije, marveč samo trdi, da je predivo preko št. 50.

b) Gornje naziranje car. biroja je v nasprotju z originalno tvorniško fakturo o predmetni preji in z uverjenjem o poreklu robe, katere označujeta predmetno prejo kot prejo št. 50 angl. num. dvojično (kratica 50/2). Ne more se pa niti sumiti, da bi svetovna tovarna Fr. ... Hitter v Manchesteru označila prejo v fakturi drugače nego je v istini.

c) V fakturi in v uverjenju o poreklu preja označena kot gazirana, v skladu katerega gaziranja se preja pokazuje na videz tanjša, a istinito ne prekoračuje po tarifi dovoljene št. 50 a. n.

č) Lastnik blaga je predmetno prejo preizkusil na svoji precizni tehtnici ter dognal, da je bila preja točno št. 50.

d) Sklicujem se na pogodbo naše države z Vel. Britanijo in Irsko od 12. maja 1927 pod št. 350, s katero se je naša država zavzela posvetiti blagohotno pozornost, da se pri vporabi carinskih stopenj in pri kvalifikaciji robe ne vrši neenak postopek. V našem primeru se pa v uporablja višja stopnja za robo, katere se po car. tar. carini po nižji stopnji! Razen tega se pa še deklarantu preti s kaznijo.

Carinski svet je kratkoma potrdil mišljenje car. biroja ne ozirajoč se na izložene argumente. Carinarnica me je na podstavi okončanega tarifnega spora obsodila. Na mojo pritožbo proti obsodbi carinarnice je ministrstvo carinarnično obsodbo potrdilo iz razloga, da je obstojanje nepravilne prijave potrjeno »odlukom car. biroa odobrenom od strane car. sveta, da se roba carini po tar. br. 275/4a; »da se moja odbrana ne može uzeti o obzir jer je delo od nadležnih državnih ustanova potpuno dokazano, te je ovaki izgovor i odbrana krivljenoga samo jedan pokušaj da se kazni osvo-bodi.«

(Dalje prihodnjič.)

Poravnave in konkurzi.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico o otvorenih in odpravljenih konkurzih in prisilnih poravnah izven konkursa za čas od 11. do 22. februarja 1931.:

A. OTVORJENI KONKURZI:*

Dravska banovina: Brear Anton, Ljubljana, Meteljkova ul. 5; Čadež Avgust, Ljubljana, Meteljkova ul. 5; Černe Blaž, Ljubljana; Krick Franc, Celje; Kralj Oton, Ljubljana, Rožna dolina, cesta II/36; Vale Edvard, Laško.

Savska banovina: Barugdič Bogoslav, Zagreb; Marčetič Gjuro, Gračac; Suljić Rasim, Zagreb.

Drinska banovina: Nešić Boško, Skelje; Zanenfeld Oto, Valjevo.

Dunavska banovina: Djomparin Sever & Drug, Velika Kikinda; »Braća Lenar« Lanji Mikloš, Suobfica; Levaj Šandor, Novi Bečej; Vig Viljem, Novi Sad.

Moravska banovina: Stefanović S. Nikola, solastnik tvrdke Stefanović & Radičević.

Vardarska banovina: Bondić Todor i Milan, Veles.

Beograd, Zemun, Pančevo: Pašković Krsta, Kolarčević; Preduzeće za razvoj trgovine k. d., Dušan Radivojević, Beograd.

B. RAZGLASENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA:

Dravska banovina: Čadež Anton, Slovenjgradec; Guška Franc, Maribor, Meljska cesta 26; Živko (Schifko) Terezija, Maribor.

Savska banovina: Olivieri Vladimir, Senj.

Vrbaska banovina: Petković Jakob, Teslić.

Drinska banovina: Cochard Elias, Sarajevo; Vohalsky Dragutin, Vinkovci.

Zetska banovina: Hiljibart Todor pok. Spasoja, Hercegnovi.

Dunavska banovina: Adler Josip, Bačko Petrovselo; Čonkić Vojin, Zabali; Dudić Milan, Mokrin; Kaloper Braća, Stara Kanjiža; Katona Stevan, Stari Bečej; Müller Josip, Krnjača; Šešević Ivan, Srp. Elemir.

Beograd, Zemun, Pančevo: Cirilov Iso, Pančevo.

C. ODPRAVLJENI KONKURZI:**)

Dravska banovina: Košenina Ivan, Ljubljana, Kolodvorska ulica.

Savska banovina: Krmpotić Duje, Senj.

Primorska banovina: Delfin Jelka, žena Rikarda, Sibenik.

Drinska banovina: Petrović S. Dragomir, Užice.

Dunavska banovina: Čanj Aleksandar, Novi Sad; Ivković Petar, Novi Sad; Kosanić Vlado, Beška; Probst Matija, Apatin.

Moravska banovina: Čeliković Tihoimir, Kruševac; Pejić Braća Radoša i Boško, Novaki; Žikić Ilija, Sumrakovac.

Vardarska banovina: Slavković Trajko, Priština; Unević Anđel, Veles.

Beograd, Zemun, Pančevo: Katanić Stojan i drugovi, Beograd; »Mercedes« B. Šlomović i Ko., Beograd; Vasić Aleks, Popović.

D. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:**)

Savska banovina: Jergović Mijo in Marija, Sr. Lipovec; Kalman Antun i Dragica, Djakovo.

Primorska banovina: Berić Lazar, Split.

Dunavska banovina: Bata Aleksandar, Stara Kanjiža; Levaj Šandor, Novi Bečej.

Beograd, Zemun, Pančevo: »Mercedes« B. Šlomović i Ko., Beograd; Pašković Krsto, Zlatar; Preduzeće za razvoj trgovine k. d., Beograd; Radosavljević Milan, Beograd.

* Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovitveni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnava), kdo je konkurzi (prisilni) upravitelj, se izvedo v društvenem tajništvu. ** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljen, se izve v društvenem tajništvu.

Lesna kriza.

Za proučevanje vpliva sedanje gospodarske krize na lesne industrije je zanimanje zlasti zategadelj, ker se pri teh industrijah jasno vidi, kako lahko pride do nadprodukcije celo v industrijah, ki morejo le v omejenem obsegu nabavljati si potrebne sirovine in pri katerih bi človek mislil, da jim je vsled te okolnosti dana možnost, vzdrževati razmeroma stalen nivo cen.

Z mehkim lesom, pridelanim za običajne tehnične potrebe, preskrbuje največji del sveta precej omejeno ozemlje v zmerni severni coni.

Geografično so produkcijska ozemlja razdeljena na države severne Evrope, zlasti Skandinavijo, Finsko, Poljsko in Rusijo na eni strani Atlantskega oceana in Kanado ter Zedinjene države ameriške na drugi strani. Tudi povpraševanje je geografično dokaj dobro razdeljeno. Zaprta ozemlja Zedinjenih držav in Britanske Kolumbije dobavljajo les na obalo Tihega oceana, evropski producentje pa pošiljajo svoje proizvode po lastnem kontinentu, v Afriko in celo proti Indijskemu oceanu in v Avstralijo.

Možnost cenenejšega transporta po morju je eden najvažnejših pogojev te trgovine, ker imajo proizvođači precejšnjo težo in jih dolgi prevoz po zemlji preveč obremeni. To velja za sirovine in za gotove izdelke, tako da je oddaljene gozdove mogoče eksploatirati le tedaj, če pridobijo izdelki na vrednosti.

Pred nekaj leti se je kljub temu splošno smatralo o državah, kjer obstojajo lesne industrije, da se bodo cenje lesa še naprej dvigale ali se vsaj vzdržale na obstoječi višini. — Razvoj mednarodnega lesnega trga je tudi navidezno potrjeval to naziranje. Zedinjene države, ki so največji konzument lesa, so po malem porabile vse svoje bogate gozdne rezerve, najprej v vzhodnih državah, potem v Michiganu in v sosednjih državah na zapadu in v središču, rezerve, ki so ostale v južnih državah, pa so bile intenzivno eksploatirane. Pomorske kanadske države so mogle le v omejenem obsegu izvažati in zdelo se je nemogoče posluževati se železnice za eksploatacijo velikih gozdov, nahajajočih se v vzhodnih državah. Pričela je v Zedinjenih državah kampanja proti zapravljanju lesa.

Leta 1929 pa se je proti vsemu pričakovanju pokazalo, da more ameriški trg absorbirati vse razpoložljive količine lesa in v teku leta 1930 se je splošno mnenje o situaciji definitivno izpremenilo. Ne trdi se več, da bodo gozdovi Zedinjenih držav v približno 40 letih popolnoma uničeni, če ne bo konsum počasneje raste. Poudarja se nasprotno, da sta se povpraševanje in ponudba lesa zmanjšala in sicer ena kot druga od leta 1907 in da se je vsled tega pojavil praktični problem, ki je problem nadprodukcije.

Vzrok te nadprodukcije v Zedinjenih državah, kjer se je smatralo, da ne bodo zadoščali domači niti svetovni viri, je iskati v nazadovanju konsuma, ki je posledica gospodarske krize, in morda tudi v isti meri v dejstvu, da so druge tvarine, kakor cement in kovine, zavzele mesto lesa, zlasti pri zgradbah. Iz statistike, ki jo je sestavila organizacija lesnih industrijev Zedinjenih držav, je razvidno, da je v razdobju 1909 do 1927 konsum lesa padel za približno 20 odstotkov, medtem ko se je pri zgradbah poraba nadomestila za les, kakor opeke, cementa, železa in jekla, mavca itd. zvišala približno za 200 odstotkov. Les ne nadomestujejo pri zgradbah samo kovine in rude, tudi razna nadomestila lesa se bolj in bolj širijo. Prihajajo tudi v poštev tam, kjer so preje dobavljale skoro izključno le industrije lesa. Pri teh okoliščinah poudarjajo prizadeti krogi, da je zmanjšanje konsuma, provzročeno po sedanjih gospodarski depresiji, še poostreno vsled progresivnega pojemanja v porabi lesa. Da bi se prišlo v okoliščini naraščajoči konkurenci drugih tvarin, se je pričela propaganda za les na široki podlagi in poudarjalo se je prednosti lesa napram drugim snovem.

Treba je opozoriti na te simptome ob obravnavanju položaja lesne industrije v Evropi. Na Finskem se je mislilo, da se gozdne rezerve v državah, ki proizvajajo les, v pojemanju in to mnenje so

podpirali gotovi simptomi v teh državah, ki so po vojni krile potrebščino Evrope na lesu. V obeh skandinavskih državah in na Finskem so dimenzije okroglega lesa zmanjšane in število kuhičnih metril se je zvišalo. Istočasno se je produkcija žaganega lesa vzdrževala na jako znatni višini v primeri s predvojnimi številkami. Gozdni strokovnjaki teh držav so skušali dognati, v koliko so bili gozdovi prekomerno eksploatirani. Ne smemo pozabiti, da potrebščine lesa od strani žagarske industrije niso igrale posebne vloge pri gozdvi eksploataciji v zadnjih letih. V poštev je prihajalo bolj izkoriščanje iglastega drevja, zlasti neke vrste smreke za ffrrikacijo papirne mase in papirja. Tovrstne industrije so se v teh državah znatno razvile.

Obe skandinavske državi, zlasti pa nove države ob zapadnih in severozapadnih mejah Rusije so znatno povečale svojo produkcijo žaganega lesa v letih po vojni. Ta razvoj je pripisovati skoraj popolni ukinitvi izvoza ruskega lesa po svetovni vojni.

Uvoz žaganega lesa v glavne evropske konsumne države se je dvignil v zadnjem predvojnem letu (1913) na približno 3.600.000 standardov (standard = 4.6729 kub. m), v zadnjih štirih letih pa so znašale te količine 1. 1926 3.370.000 standardov; 1927 1 milijon 200.000; leta 1928 3.980.000 in leta 1929 4.190.000.

Te številke predstavljajo letno povprečno 3.935.000 standardov, iz česar je razvidno, da se uvoz ni znatno dvignil, izvzemši v zadnjih treh letih, ko je narasel na približno 4 milijone standardov, to je 10 odstotkov več kot leta 1913 — to leto pa je zaznamovalo razmeroma visok nivo za čas pred vojno. Ta lahni dvig konsuma tvori važno členjenico o razvoju evropskega lesnega tržišča. Vsled gospodarskega valovanja v državah, kamor se les prodaja, je bil trg v celoti dokaj nestalen nekaj let sem. Kljub tem težavam je dosegla lesna industrija, zlasti kar se tiče držav v severni Evropi, zadovoljive uspehe leta 1928, predvsem zategadelj, ker Rusija do leta 1926 ni prišla v poštev za kritje evropske potrebščine. Rusija je bila pred vojno z izvozom približno poldruga milijona standardov prva produkcijska država za les. Dasiravno je velik del te produkcije pripadal deželam, ki so postale neodvisne od Rusije, vendar se je evropska produkcija lesa vsled tega, ker Sovjeti niso mogli izrabiti mehkih lesnih žag, zmanjšala za 600.000 do 700.000 standardov na leto, kar znaša približno 20 odstotkov vse evropske produkcije. To zmanjšanje je bilo deloma kompenzirano k znatnim povzrokom produkcije tako na Poljskem kakor v baltičkih državah, dalo pa je tudi skandinavskim deželam in Finski krasno priliko za razvoj že preje znatne produkcije žaganega lesa. V letih 1927 in 1928 je bil dosežen rekordni nivo produkcije ob dozdnevno stabilnih cenah, ko se je izvoz Švedske in Finske dvignil na približno dva in pol milijona standardov. — Ta količina je približno enako razdeljena na obe državi. Skandinavske dežele in Finska so potemtakem dvignile svoj predvojni izvoz za približno en milijon standardov, to se pravi, da so prevzele 60 odstotkov vsega uvoza lesa v Evropi. Bil je taktično najvišji nivo produkcije teh držav. — Okrogli les, ki se ga je ponujalo, je rapidno izgubljal na dimenzijah, zlasti v Finski, in pojavila se je bojazen, da se gozdove prekomerno eksploatira, kar bi ogrožalo normalni razvoj industrije.

(Konec prihodnjič.)

Ljubljanska borza

Tečaj 23. februarja 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.8075
Berlin 1 M	13.495	13.525
Bruselj 1 belga	—	7.9244
Budimpešta 1 pengő	—	9.9096
Curich 100 fr.	—	1095.90
Dunaj 1 šiling	7.9719	8.0019
London 1 funt	—	276.07
Newyork 1 dolar	56.64	56.84
Pariz 100 fr.	—	22.78
Praga 100 kron	167.93	168.73
Trst 100 lir	296.40	298.40

Kako se prijavi škoda vsled ujm.

Večina zemljiških posestnikov in mnogo županstev še danes ne vedo, kako naj se prijavi škoda po ujmah, povzročena na poljskih pridelkih, v vinogradih itd., odnosno si še vedno niso na jasnem, na kaj imajo pravzaprav pravico posestniki, ki so utrpeli škodo po vremenskih ali drugih nezgodah. — Tako se dogaja, da vsebujejo take prijave, ki jih županstva zgolj iz nepoznavanja tozadevnih predpisov predlagajo kumulativno pristojnim davčnim oblastvom, četudi so čisto individualnega značaja, poleg tekoče številke samo še ime oškodovanca z navedbo višine škode v dinarjih, ki jo je leta vtrpel, ne da bi pri tem prizadeti, odnosno dotična županstva označila: **lego** in vsaj približno tudi površino oškodovanih parcel ter čas, kraj in vrsto elementarne neizgode.

Očividno mislijo županstva, odnosno poedin oškodovanci, da jim bo država povrnila vso škodo enostavno, kakor je bila ocenjena in kumulativno vnešena v dotične cenilne zapisnike pristojnih županstev, ki naj bi nadomestili posamezne prijave poedin oškodovancev. Iz tega pa sledi, da interesi večinoma ne vedo, da se odpiše navadno le en del osnovnega davka za poškodovano parcelo in še to pa samo v slučaju, ako je žetva (trgatev) na njej uničena za najmanj četrtino od normalnega pridelka.

Poudarja se, da imajo katastrske uprave radi takih s strani županstev, odnosno poedinov, nepravilno sestavljenih prijav šestokrat največje težave in sitnosti. Z ozirom na to je nujno potrebno, da se županstva do dobrega seznanijo s tozadevnimi predpisi. »Uredbe o odpisu davka ob elementarni škodi« z dne 20. oktobra 1928, št. 137.095, ki je izšla v Uradnem listu ljubljanske in mariborske oblasti z dne 18. decembra 1928, pod št. 394.

Županstva se še posebno opozarja na določila člena 9. te uredbe, ki jasno določajo, katero prijavo je smatrati za individualno in katero za skupno (kumulativno), to se pravi, kdaj jih morajo vložiti posamezni oškodovanci sami in kdaj županstva, kumulativno za vse oškodovance skupaj. Obenem se županstva opozarjajo, da je treba vsako večjo elementarno škodo v občini po občin- skih izvedencih ugotoviti ter dotični cenilni zapisnik (prepis) s kratkim poročilom službenim potom predložiti sreskemu načelstvu in tudi kraljevski ban- ski upravi. To je potrebno zlasti v primeru, ako se v svrhu omilitve škode reflektira na podporo iz javnih sred- stev.

VREDNOST ZLATA RASTE.

Ameriški gospodarski oddelek in za- kladni urad (gospodarsko in finančno ministrstvo) sta izdala priobčilo, da je vrednost zlata, izražena v blagovnih ce- nah, narasla od leta 1929. do januarja 1931 za 21 odstotkov. Poročilo pravi, da se dviganje še ni ustavilo in da vred- nost zlata še dalje narašča.

Veletrgovina A. Šarabon v Ljubljani

priporoča

Specerijsko blago
več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom

Telefon 26-66

Razno

Za izvoznike živine v Španijo. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine poro- ča, da se pri uvozu živine v Španijo za- hteva spričevalo izvora. Pri uvozu brez spričevala izvora se živina tako zacari- ni, kot da bi prišla iz dežele, s katero Španija nima trgovske pogodbe. V tem slučaju veljajo neugodnejši splošni španski carinski predpisi.

»Das jugoslawische Weingesetz und die Durchführungsverordnung zum Weingesetz«. To brošuro, obsegajočo 62 strani, je izdal kot nemški prevod na- šega vinskega zakona Andrej Zmave, direktor vinarske šole v p. v Mariboru. Ima pregled vsebine in abecedno stvar- no kazalo. Cena vključno poštini porto 16 Din. Knjižica se dobi pri založniku proti vposlanemu znesku 16 Din. Vsa- komur, ki se zanima za naše vinarstvo, pa ni več našega jezika, bo ta knjižica prav dobrodošla. Treba bi jo bilo de- poslati tudi inozemskim interesentom naših vin.

Tudi v Kolumbiji govorijo o oddaji vžigaličnega monopola. Družba, ki bi ga dobila, menda zopet švedski vžiga- lični trust, bi plačala kolumbijski vladi predujem 10 milijonov dolarjev.

Tržna poročila

TRŽNE CENE V LJUBLJANI

dne 16. februarja 1931.

Govedina: V mesnicah po mestu I. vrste Din 16—20, II. 14—18. Na trgu: 1 kg govejega mesa I. Din 16—20, II. 14—18, III. 10—12, jezika 20—22, vam- pov 10—12, pljuč 6—8, jeter 16—20, le- dic 18—24, možganov 25—30, loja 8—10.
Teletina: 1 kg telečjega mesa I. Din 23, II. 18, jeter 25—30, pljuč 20.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. Din 20—23, II. 16—18, pljuč 10, jeter 18 do 20, ledic 25, glave 8—10, parkljev 6 do 8, slanina trebušne 14, slanina ribe in sala 16, slanina mešane 15—16, slanina na debelo 15, masti 17—18, šunke (guja- ti) 28, prekajenega mesa I. 28, II. 20 do 22, prekajenih parkljev 6—8, prekajene glave 10, jezika 28.

Drobnica: 1 kg koštrunovega mesa Din 14—15, jagnjetine 18—20.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. Din 8, II. 6.

Klobase: 1 kg krakovskih Din 40, de- brečinskih 40, hrenovk 30—32, salalad 30—32, posebnih 32, tlačenk 24, svežih kranjskih 25, polprekajenih kranjskih 28—30, suhih kranjskih 35, prekajene slanina 17—18.

Perutnina: Piščanec večji Din 20, ko- koš 25—40, petelin 25—30, domači za- jec, manjši 4—10, večji 12—20.

Ribe: 1 kg karpas Din 25—30, linja 35, ščuke 30—35, klina 20, mreke 15 do 20, pečenke 10—15.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 25—30, 1 kg surovega masla 25 do 28, čajnega masla 36—44, masla 36—40, bohinskega sira 24, sirčka 7—8, eno jajce 1—1.25.

Pijače: 1 liter starega vina Din 16 do 22, novega vina 10—14, 1 čaša piva 3 do 4.50, 1 vrček piva 5.50—6.

Kruh: 1 kg belega Din 4, črnega 3.50, rženega 3.50, 1 žemlja 0.50.

Sadije: 1 kg luksuznih jabolk Din 12, I. 10, II. 8, III. 5—6, ena oranža 1—2, ena limona 0.75—1, 1 kg rožičev 8, fig 10—12, dateljinov 24—40, mandeljinov 50 50—52, orehov 9—10, luščenih orehov 28, suhih češpelj 10—12.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portori- ko Din 80—84, Santos 52—54, Rio 36 do 40, pražene kave I. 90—100, II. 90 do 90, III. 66—70, IV. 56—60, kristalne- ga belega sladkorja 12—12.50, sladkorja v kockah 13.50, kavne primesi 18, riža I. 9, II. 7, 1 liter namiznega olja 18, je- dilnega olja 17, vinskega kisa 4% 4.75, navadnega kisa 4% 3, 1 kg soli morske debele 2.50, drobne 2.75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 46, 1 liter petroleja 7.50, 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luga 3.75, čaja 80.

Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 0 na debelo Din 310—355, na drobno 3.75, št. 2 na debelo 280—325, na drobno 3.50, št. 4 na debelo 225—240, na drobno 3.25, št. 6 na debelo 185—200, na drobno 2.75, kaše 5—6, ješprenja 5—6, ješprenj- čka 8—10, otrobov 1.50, koruzne moke 3—3.50, koruznega zdroba 4—4.50, pše- ničnega zdroba 4—5, ajdove moke I. 7, II. 5, ržene moke 3.50.

Zito, 1 q pšenice Din 200—210, rži 180—185, ječmena 180—190, ovsa 190 do 230, prosa 180—190, koruze 140 do 145, ajde 175—185, fižola ribničana 270, prepelčarja 280, 1 kg graha 8—10, leče 8—10 Din.

Kurivo: 50 kg premoga Din 30, 1 tona premoga 460, 1 kub. m trdih drv 140 do 150, mehkih drv 70.

Krma: 1 q sladkega sena Din 100, pol sladkega sena 85, kislega sena 70—75, slame 50—70.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavnote so-

late Din 16, ajserice 16, endivije 10—12, motovilca 18—20, radiča 10—16, poznega zelja 6—7, kislega zelja 2.50—3, ohrovt 6—7, karfiol 6—8, kolerab pedzemljic 1.50—2, špinata 10—12, čebule 2—3, česna 8—10, krompirja 1—1.25, repe 0.75—1, kisle repe 2, korenja 2—3, pe- teršilja 6—12, zelenjave za juho 2—3.

Dobava prodaja

Dobave. Strojni oddelek Direkcije dr- žavnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. februarja t. l. ponudbe glede doba- ve 100 kg antimona. — Prometno-ko- mereijski oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. fe- bruarja t. l. ponudbe glede dobave 1 tisoč kg dekstrina, 3000 kg pisanih in belih cunj za snajenje in 10.000 kom. lesenih podložkov za sode; do 2. marca t. l. pa glede dobave 8000 komadov na- lučnikov, 150 zavojev stearinskih sveč in 1000 litrov špirita. — Gradbeni od- delek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 3. marca t. l. po- nudbe glede dobave razne železnine (železo, zakovice itd.); do 27. februar- ja t. l. pa glede dobave instalacijskega materijala. — (Predmetni oglasi so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 2. marca t. l. ponudbe gle- de dobave stenja in stekel za petrolej- ske svetiljke; do 4. marca t. l. pa glede dobave 1200 kg odpadkov od jute ali konoplje in 300 metrov platna za sig- nalne zastavice. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 2. marca t. l. ponudbe glede dobave 40.800 kg pše- nične moke. — Direkcija državne žele- zarne Vreš sprejema do 4. marca t. l. ponudbe glede dobave 1000 škatelj sar- din, 300 doz kreme za čevlje, 2700 kg kave in 950 kg papirnatih vrečic. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 7. marca t. l. ponudbe gle- de dobave 300 kg rozin; do 9. marca t. l. pa glede dobave 6 komadov ventilov. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 9. marca t. l. po- nudbe glede dobave separatorja za či- ščenje turbinskega olja, 1 čistilca zraka, 3000 kg vagonskega olja in 347 metrov jermen. — Vršili se bosta naslednji ofertalni licitaciji: Dne 9. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 2 naftamotorjev in se- saljk. — Dne 10. marca t. l. pa pri Di- rekciji državnih železnic v Zagrebu gle- de dobave kabljev. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesen- tom na vpogled.) — Dne 9. marca t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Ministrstva vojske in mornarice v Beo- gradu licitacija glede dobave 440 kom. vagonskih plah. — (Oglas je na vpog- led v pisarni Zbornice za TOI v Ljub- ljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Prodaja starih lesenih sodov. Dne 10. marca t. l. se bo vršila pri Upravi de- lavnice državnih železnic v Mariboru ofertalna licitacija glede prodaje 1000 komadov starih lesenih sodov od olja. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisar- ni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Brzjavi: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina koloni-
jalne robe. **Ljubljana** Zaloge špirita,
Velepražarna kave. **Dunajska cesta 33** raznega žganja in
Mlini za dišave. **Mineralne vode.**
Gočna postrežba Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpolago

»Račune, memorandume, cenike,
naročilnice v blokch s poljubnim
številom listov, kuverte, etikete in
vse druge komercialne tiskovine
dobavlja hitro po smernih cenah

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23
TELEFON 2551 — Za večja naročila zahtevajte proceštene!

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah

izvršuje
najsolidnejše

klišarna

ST-DEU

LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

VINO CET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz prstnega vina.

Tehnično in higijenično
najmoderneje ureje-

na kisarna v Ju-
goslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!